

מפגש 1 – זהה את החיה ודובי הקוטב בארקטיקה

נתחיל במצגת זהה את החיה, נלמד להבדיל בין ברדלס, טיגריס ונמר. בין שפן לארנב, בין סוגי שונים של דובים, בין גורילה ושימפנזה. נרמד על דובי הקוטב שחיים בקוטב הצפוני. נפתח דיון, על עיירה מיוחדת במינה, צ'רצ'יל בצפון קנדה, בה חיים 400 אנשים לצד כ 1000 דובי קוטב, בדרכם לגרינלנד. נדבר על דרכים מקוריות של בני אדם, לחיות לצד טורף על בטבע. נלמד שדוב קוטב נולד קטנטן, רץ מהר יותר מאוסיון בולט, טורף כלבי ים, בעל חוש ריח מפותח מזה של כלב גישוש. אבל מתקשה לפתוח ידיעות של דלתות. נדבר על ארקטיקה ואנטרקטיקה, ומדוע בעצם דוב קוטב מעולם לא טרף פינגווין.



סדרת מפגשי זום

מפגש 2 - הצצה לחצי האי האנטרקטי בקוטב הדרומי

נצפה בסרטים ותמונות מאנטרקטיקה, איי פוקלנד ואיי ג'ורג'יה, נלמד מהו פינגווין, יונק או ציפור? מה מייחד ציפור (חוץ מהידע לעוף). נדבר על סוגי הפינגווינים בקוטב הדרומי, על יכולות של פינגווין בים וביבשה, האם יש יונקים שמטילים ביצים? נראה איך הפינגווינים חיים ומקננים לצד האלבטרוס ולצד פילי ים. איך הם מתמודדים עם טורפים טבעיים, נלמד על השפעת התיירות ושינויי אקלים. נלמד על האלבטרוס ועל מוטת הכנפיים שלו, אסביר מהי מנת ממדים, מהם התכונות החשובות לדאייה.



מפגש 3 – בסכנת הכחדה

נלמד מהי סכנת הכחדה. מהו הסיווג "סכנת הכחדה חמורה". אספר על המפגש שלי עם גורילות ההרים בקונגו שבאפריקה. למה הגורילות בסכנת. כמה גורילות הרים נותרו בעולם. איפה הן חיות) נדבר על הזאולוגית המפורסמת דיאן פוסי, שהעתיקה את חייה מארה"ב, והתגוררה במשך שנים ארוכות ביערות עם גורילות ההרים.

נלמד על טיגריסים בנגליים בהודו. אספר על המפגש שלי עם טיגריסים, על ספר הג'ונגל שנכתב על השמורות האלה. הטיגריס הוא החיה הלאומית של הודו ובנגלדש. נלמד על קופים, איילים, באפלו, נמרים וכמובן טיגריסים. אתייחס למושג פנתר, ומהן הסיבות שנותרו כ-3000 טיגריסים בנגליים בטבע. נלמד על דובי הפנדה בסין, נצפה בתמונות וסרטונים של דובי פנדה בסין, הם יונקים חביבים שאוכלים רק במבוק, חיים במספר שמורות טבע בסין. בעלי צבעי אזהרה, לבן ושחור. חיה ביישנית שנוטה לברוח כשחשה בסכנה. נדבר על מרכזי רבייה של דובי פנדה, ועל כך שממשלת סין מעבירה בהשאלה לגני חיות ברחבי העולם דובי פנדה תמורת מיליון דולר.



מצב שימור



סכנת הכחדה (EN)^[1]

מפגש 4 על לווייתנים

נלמד על לווייתנים הממלאים את הימים והאוקיינוסים, נצפה בסרטון של לווייתנים גדולי סנפיר, תמונות של לווייתן קטלן, לווייתן ראשתן, לווייתן חד קרן וגם לווייתן לבנתן החי בקוטב הצפוני. נלמד איך לווייתנים לבנתנים מנסים לנשום דרך חורים בקרח באוקיינוס הארקטי, בזמן שדובי קוטב מנסים לתקוף אותם. נלמד של שיטת ציד הנקראת כלוב בועות, וגם של לווייתנים קטלנים הצדים כלבי ים.

נלמד על הלווייתן הכחול, הוא בעל החיים הגדול בעולם אי פעם (גם גדול יותר מהדינוזאורים). נדבר על הסכנה של הפלסטיק באוקיינוס, על מיקרו פלסטיק, על צורך במחזור, על אי הפלסטיק באוקיינוס השקט. נדבר גם על חוק הציפה של ארכימדס, ועל החוק השלישי של ניוטון.



מפגש 5 – על הנדידה הגדולה באפריקה

נלמד על תופעת טבע שנקראת הנדידה הגדולה, היא מתרחשת בכל שנה, ביבשת אפריקה. כשני מיליון בעלי חיים נודדים בין השמורות סרנגטי ומסאי מארה ובמהלכה הם אף מתרבים, בעת חיפוש אחר מזון. למדנו על בעלי החיים המשתתפים עדרי גנו ועדרי זברות, וגם על הטורפים הרבים המלווים את הנדידה הגדולה (תנינים, נשרים, ברדלס, אריה, נמר). נדבר על המושג "ללכת אחרי העדר", תופעה שלילית אצל בני אדם, תופעה טבעית כשחיים בעדר. נצפה בסרטוני גנו רצים אחרי העדר בחציית נהר המארה, והבנו שהם מפחדים מהתנינים בנהר, סכנת טביעה ובסופו של דבר הלחץ שלהם גורם לפגיעה בעצמם. נדבר על ספארי באפריקה, צפינו בתמונות וסרטונים של קופים, טורפים, גנו, זברות, תאו, ג'ירפות, קרנפים, פילים מהנדידה הגדולה.



מפגש 6 – על פירמידות במצרים

נלמד על הפירמידות במצרים, על הפרעונים, על הנילוס, על פסל הספינקס, נדבר על כמות האבנים בפירמידה הגדולה, על המשקל הממוצע של כל אבן, על הקשר בין הפירמידות לשמש. נדבר על הצורה המדויקת בה נבנו הפירמידות חלקן לפני 4500 שנה.

אציג את התיאוריות המובילות כתשובה לשתי שאלות פתוחות:

- איך הובאו האבנים לאזור בו נבנו הפירמידות (ללא מנופים, ללא כלי מתכת משוכללים).
- איך הועלו האבנים מעלה, עד לגובה 140 מטר. ואיך ניתן לדחוף אבן בזלת במשקל 60 טון (זה משקלה של אחת האבנים בפירמידה הגדולה בגיזה).

נדבר על כוח החיכוך ומקדם החיכוך, ואסביר מדוע הם חשובים בהקשר לדחיפת אבנים כדי לבנות פירמידה. אסביר מהו פפירוס ומהו כתב חרטומים. אספר כיצד פוענח הכתב. הילדים יכתבו את שמם, בכתב חרטומים ומשפטים נוספים שננסה לפענח יחד.



מפגש 7 – מסעם המופלא של דגי הסלמון

נלמד על מסעם המופלא של דגי הסלמון, על יכולות הניווט שלהם מהאוקיינוס חזרה לנחל, על שינויים ביולוגים בין דגי נחל למעבר לאוקיינוס וחזרה. על מחזור החיים המרתק שלהם, ולמה חשוב שנשמור על המשך התרבות דגי הסלמון.

נדבר על הטורפים שלהם (דובים שחורים וחומים). אספר חוויות ממפגשים עם דובים. על שימוש בחושי הדובים לציד דגים. נדבר על מקומות שונים בעולם, בהם דובים צדים דגים כמו אלסקה בארה"ב וחצי האי קמצ'טקה ברוסיה.



מפגש 8 – מירוץ הסרדינים, קטבים מגנטיים וזוהר הקוטב

נלמד על תופעת טבע מרתקת המתרחשת בין אנטרקטיקה לדרום אפריקה, ונקראת "מירוץ הסרדינים" אותה צילמתי מתחת למים. נכיר את הנפשות הפועלות במחזה: סרדינים, דולפינים, כרישים, ציפורים, לווייתנים. נצפה בסרטונים בתמונות, של הנדידה הגדולה על פני כדור הארץ, המתרחשת מתחת למים, כשמיליארד סרדינים נודדים מדי שנה צפונה מאנטרקטיקה.

נדון בהבדלים בין דגים ליונקים. נראה צילומים של צבי ים תחת המים (צבת הים חוזרת אחרי ניווט של אלפי קילומטרים באוקיינוס, לחוף ממנה בקעה מהביצה) נדבר על הקטבים המגנטיים על זוהר הקוטב.



סדרת מפגשי זום

מפגש 9 – תופעות טבע

על הרי געש, גייזרים ומדוע הם מתפרצים. נלמד מהי מאגמה, מהי לבה, מה קורה שהלבה "פוגשת" מים או קרח, ואיך איים "בוניים" את עצמם. נלמד כי הרי געש מתפרצים באופן שונה, לא כל ההתפרצויות "אלימות", נראה שניתן לטפס על הרי געש, נצפה בהר געש פעיל ומתפרץ שלמרגלותיו ישוב בו חיים 450 אנשים. נדבר על תזוזת לוחות טקטוניים, ונראה איך באיסלנד, תזוזת הלוחות פוערת פתח באדמה, שאליו ניתן לרדת ולשחות במערה מוצפת מים חמים. נלמד על תנאים ייחודיים להיווצרות גייזר ועל המקומות המעטים בעולם בהם ישנם גייזרים. נצפה בתמונות וסרטים מסיציליה, אתיופיה, איסלנד, חצי האי קמצ'טקה ברוסיה והוואי.



סדרת מפגשי זום

מפגש 10 – בטבע כל יום פורים

נלמד על ארבעה מגגנונים של התחפשות בטבע: הסטה, הסוואה, הרתעה וחיקוי. נצפה בבעלי חיים המתחפשים לבעלי חיים אחרים, מסתווים, משנים צורה, מרקם וצבע. נצפה בבעלי חיים שרוצים להיראות מאיימים וכאלה שהופכים לבלתי נראים. נצפה בזחלים, חגבים, זיקיות, דיונונים, תמנונים, דגי סלע, מדוזות, פרפרים, חרגולים, ינשופים, זבובים, פרחים, זברות, נמרים, צפרדעים, ג'ירפות, קופים, ציפורים, נחשים. כולם מתחפשים, לכולם יש סיבה לעטות תחפושת.



סדרת מפגשי זום

מפגש 11 – על ספארי באפריקה

פארק קרוגר נחשב לשמורת הספארי הגדולה ביותר בדרום אפריקה ואחת הגדולות בעולם. אורך הפארק כ 350 קילומטרים מצפון לדרום, משתרע על פני 19,633 קמ"ר, כמעט בגודלה של ישראל כולה. בקרוגר אפשר למצוא את ה"ביג פייב" חמשת הגדולים: אריה, פיל, תאו, נמר וקרנף. המושג "ביג פייב" הומצא על ידי ציידים, אלו חמשת בעלי החיים שלא תרצה להיות מחוץ לרכב בקרבתם, ציידים חששו מהם. היום ניתן לראותם רק בפארקים ספורים ברחבי יבשת אפריקה.

